

2023-2024-cü il

QƏBUL İMTAHANI

5

SİNİF

A

VARIANT

Ad, Soyad

Ata adı

İş nömrəsi

AZƏRBAYCAN DİLİ

1. Cədvələ əsasən doğru olan nümunələri müəyyən edin.

Hecalara bölünür, sətirdən sətərə keçirilir.	Hecalara bölünür, sətirdən sətərə keçirilmir.
1. aşıq 2. ianə	3. ruzi 4. ehram 5. igid

A) 2,5 B) 1,3,4 C) 1,2,4 D) 2,3 E) 3,5

2. Bitişik yazılan mürəkkəb sözləri müəyyən edin.

1. boş * bika 2. quş * qonmaz 3. abi * həyat
4. soy * qırımı 5. daş * tərəzi

A) 2,4,5 B) 1,2 C) 3,4,5 D) 2,4 E) 1,3,5

3. "Kolorit" sözünün ilk səsi hansı sözlərdə də işlənmişdir?

1. rıqqət 2. tezlik 3. sazaq 4. kargüzar
5. vulkan 6. şarqşünas 7. tədqiq

A) 2, 3, 4, 6 B) 1, 4, 5, 6 C) 1, 5, 6, 7
D) 2, 3, 5, 7 E) 1, 2, 4, 7

4. Hansı cərgədəki bütün sözlər omonim sözlərdir və yalnız cingilti samitlərdən ibarətdir?

A) analıq, vergi, biz B) gül, say, dan
C) göz, bulud, dolu D) qayın, dad, ağrı
E) ləpə, rəng, fəsil

5. Tərkibinə görə təhlili sxeminə uyğun gəlməyən sözləri müəyyən edin.

1. gəlmir 2. süzmə 3. qandır
4. izlə 5. bildir 6. səpin

A) 2,3,6 B) 1,4,5 C) 2,4,5 D) 1,3,4 E) 1,5, 6

6. Nöqtələrin yerinə hansı söz əlavə olunsa, altından xətt çəkilmiş söz hökmən cəm şəkilçisi qəbul etməlidir?

Ağ saçları dərd eləmə,
... ət varsa. (R. Rövşən)

A) yaşıl-yaşıl B) xırdaca C) müalicəvi
D) şəfəli E) yamyaşıl

7. Nümunədə keçmiş zamanda işlənən neçə feil var?

Torpaq quruyurdu, yağdı yağışlar,
Güllər üşüyürdü, günəş göründü.
Budaqlar qəmgindi, dilləndi quşlar,
Üfüq güləb rəngli dona büründü. (Ə. Kürçaylı)

A) 5 B) 3 C) 6 D) 4 E) 7

8. Hansı atalar sözündə antonim sözlərin yeri dəyişdirilib?

A) Yaxşı gündə düşmən gələr dost olar,
İgid odur, yaman gündə dayansın.
B) Qələm əyri yonulsa da, düz yazar.
C) Çox yemək adamı az yeməkdən də qoyar.
D) Qocadan demək, cavandan əmək.
E) Acın toxdan xəbəri olmaz.

9. Nümunədəki tünd-qara hərflərlə yazılmış söz əsasında doğru fikirləri müəyyən edin.

Fəzilətlərin hamısı bir-birini qısqanır; qısqanclıq isə müdhişdir. (F. Nitsşe)

Leksik mənası

1. çətin başa gələn, çətin həll edilən
2. dəhşətli, vahiməli, qorxunc

Qrammatik mənası

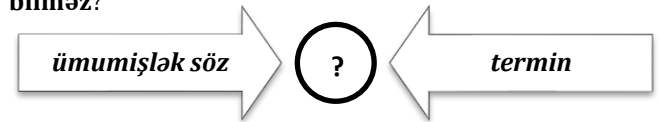
3. isim
4. sifət

A) 1,3 B) 3,4 C) 1,2 D) 2,4 E) 2,3

10. Eyniköklü sözləri göstərin.

A) çökək, çökəklik, çökdü
B) düzgün, düzlük, düzəlmək
C) bölgə, bölük, bölüşmək
D) gülüş, gülümsəmək, gülən
E) daşsız, daşdakı, daşqın

11. Verilmiş sözlərdən neçəsi "?" işarəsinin yerinə yazıla bilməz?

bucaq, akvarel, fiksaj, enerji, vegetasiya, zərf, surət

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

12. Yalnız sadə feillərdən ibarət cərgəni müəyyən edin.

A) yoxlamaq, başlamaq, səsləmək
B) izləmək, söyləmək, gözləmək
C) bəsləmək, bağışlamaq, əzizləmək
D) yırgalamaq, sulamaq, tuşlamaq
E) saxlamaq, danlamaq, gizləmək

13. Mücərrəd mənalı düzəltmə isimləri göstərin.

A) cəmənlilik, azlıq B) fikir, çoxluq
C) anlayış, duyğu D) istək, yuxu
E) təcicik, birlik

14. Frazеoloji birləşmələri müvafiq sinonimlərlə birləşdirərək uyğunluğu bərpa edin.

Δ yaxasını kənara çəkmək
× ağzına çullu dovşan yerləşməmək
◇ ürəyinə xal düşmək
● aralarından su keçməmək

a. Fazil azyaşlını hər gün məktəbə aparmaq məsuliyyətini öhdəsinə götürmədi.
b. Qıraqla dayanan qocadan gözümlə su içmirdi.
c. Hər zaman bir-birinə can deyib, can eşidin.
d. Qalib komandanın üzvləri digər uşaqların yanında mənəm-mənəm deyirdilər.

A) Δ-c, ×-d, ◇-b, ●-a B) Δ-a, ×-d, ◇-b, ●-c
C) Δ-c, ×-b, ◇-a, ●-d D) Δ-a, ×-b, ◇-d, ●-c
E) Δ-b, ×-a, ◇-c, ●-d

15. Biri **səhv** yazılmışdır:

- A) səbirli B) barelyef C) şifoner
D) vermişel E) firəvan

16. Uyğunluğu tapın.

	Söz	Sinonimləri	Doğru	Yanlış
A)	qəm	qüssə, kədərli	+	
B)	naxoş	xəstə, nasaz		+
C)	tənə	danlamaq, məzəmmət	+	
D)	abır	ağıl, həya		+
E)	qorxaq	çəkingən, ağciyər		+

17. "**Ağıl, idrak**" mənasını ifadə edən köhnəlmiş söz hansı nümunədə işlənmişdir?

- A) Baqqal səhər saatlarında daha çox işləyir.
B) Dərnək hər qapını açmağa qadirdir.
C) Əgər suçuunu boynuna alsın, bağışlayın.
D) Onların da öz tanıqları vardır.
E) Şəhərdə bəzircanlar çoxalıb.

18. Yalnız şəkilçi artırıldığı üçün ahəng qanununa **təbə olmayan** neçə söz vardır?

armudlar, sadiqlik, avtobuslar, qayğıkeş, vətəndaş, laməkan, bisavad, biganə

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

19. Morfoloji üsulla yaranan azaltma dərəcəli sifət hansı cümlədə verilmişdir?

- A) Ala gözlüm, bəri bax!
B) Sarıtəhər köynəyi ona çox yaraşmışdı.
C) O həm bəstəboy, həm də qarayanız idi.
D) Çayımız kəmsirin, söhbətimiz şipşirin idi.
E) Ana körpəcə qızını bağrına basdı.

20. Verilmiş nümunədəki nitq hissələri ardıcılıqla hansı cümlənin tərkibində verilmişdir?

Cavanlar işə gedirdilər.

- A) Uşaqlar məktəbə gedirdilər.
B) Müəllimlər iclasda fəal idilər.
C) Dünənkilər yarışa hazırlaşdılar.
D) Bizimkilər evə tələsirdilər.
E) Kəndlilər həyatə toplaşdılar.

21-25 sayılı tapşırıqları mətnə əsasən cavablandırın.

1. Bir odunçunun zəif və gücsüz eşşəyi vardı. Odunçu yoxsul olduğu üçün öz qarnını güclə doyururdu. Eşşək də günü-gündən arıqlayı, kifayət qədər bəslənə bilmirdi. Buna baxmayaraq, hər gün meşədən şələ-şələ odun daşıyır, axşamadaq ac-susuz işləyirdi.

2. Bir gün odunçu eşşəyi ilə yolda gedərkən padşahın ilxıcısı ilə qarşılaşır. İlxiçi odunçuya deyir:

-Sənin bu eşşəyinin halı nədir? Ver onu ilxiyə qoşum, bəlkə, bir az ətə-cana gələr. Bir müddət qalsın, sonra götürərsən.

Odunçu fikri bəyəndi və dərhal razılaşdı.

3. İlxiçi eşşəyi padşahın tövləsinə aparır. Eşşək həyatında belə geniş və işıqlı tövlə görməmişdi.

Buradakı təmiz və baxımlı atları görən eşşək bir onlara, bir də özünə baxıb deyilməyə başlayır:

- Bu atlar heç yük daşımır, yeyib-içib yatırlar. Günlərini kefiçində keçirirlər. Bu, ədalətsizlik deyilmi?

4. Ertəsi gün tövlədə bir təşviş və həyəcan başlayır. Atları müharibəyə hazırlayırdılar. Eşşək isə bundan bixəbər idi. Müharibənin nə olduğunu bilmirdi. Atlar tövlədən çıxınca eşşək tövlədə yalnız qaldı.

5. Müharibə bitincə atlar geri - tövləyə qayıtdılar və eşşək gördüklərinə inanmadı. Atlar bədənələrinə batmış oxlarla tanınmaz hala düşmüşdülər. Eşşək indi müharibənin nə olduğunu anlamışdı. O öz əvvəlki halına, yaşayışına sonsuz şükür edir və deyir:

-Mən öz sahibimlə hər bir çətinliyə razıyam, yetər ki, müharibə olmasın. Mənim bəyənmədiyim həyat, bəlkə də, bir çoxlarının arzudur.

21. Mətnin ideyası ilə səsleşən fikri seçin.

- A) At öləndə itlərin bayramıdır.
B) Nə əkərsən, onu da biçərsən.
C) Azacıq aşım, ağrımaz başım.
D) Yaxşı ata bir qamçı, yaman ata min qamçı.
E) Dəvə nə qədər arıq olsa da, dərisi bir eşşəyə yüküdür.

22. Mətnlə bağlı verilmiş fikirlərdən **yanlış** olanları seçin.

- 1- Eşşək zəif və gücsüz olduğundan yük daşıya bilmirdi.
2- Padşahın tövləsi geniş və işıqlı idi.
3- Eşşək heç bir halda əvvəlki həyatını arzulamırdı.
4- Müharibə başlayanda tövlədə at qalmamışdı.
5- Odunçu eşşəyindən narazı idi.

- A) 1,3,5 B) 2,4 C) 4,5
D) 3,4,5 E) 1,2,3

23. Mətnə nöqtələrin yerinə uyğun olan cümləni müəyyən edin.

- A) Gəl mənim baxdığım atlardan biri ilə dəyişək.
B) Padşah sənin eşşəyini istəyir.
C) Görünür, çoxlu südü olur.
D) Deyəsən, heç yedirib-içirmirsən.
E) Gəl odunçuluqdan əl çək.

24. Mətnin hansı hissəsində altından xətt çəkilmiş söz məcazi mənada işlənmişdir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

25. Mətnə çərçivədə verilmiş ifadəni hansı sözlə əvəz etmək olar?

- A) aparım B) qatım C) bağlayım
D) əmanət edim E) götürüm

İNGİLİS DİLİ

26. Choose the correct sentence with the noun in the Possessive Case.

- A) They are speaking about yesterdays' mathematics lesson.
- B) Is her daughter's and husband's hair curly?
- C) The Karimov's old plane tree in their garden is very high.
- D) Amina is that actresses' relative.
- E) The woman's very helpful, and we love her.

27. Choose the **incorrect** variant.

There are ... on the stage.

- 1. not any young composers
- 2. very few female sport coaches
- 3. no any cartoon characters
- 4. some beautiful Garabagh horses
- 5. no musical instrument
- 6. only little sunshine

A) 1,2,4 B) 2,3,4 C) 3,5,6 D) 2,4,6 E) 1,3,5

28. Choose the correct Tag Question.

That foreign artist's a black car, ... ?

- A) wasn't he B) isn't he C) does he
- D) doesn't he E) has he

29. Choose the correct Pronouns to the underlined words.

- A) That fair-skinned foreigner is looking at the old carpets of Azerbaijan in the museum. – **She; they**
- B) His father's doctors advise him to drink 4 glasses of water every day. – **Them; it**
- C) You and your friends can find maths and literature books in our school library. – **You; them**
- D) Mrs. Hajiyeva's husband is in the Aliyevs' garden now. – **His; theirs**
- E) This is my and my cousin's chocolate. Where is your chocolate? – **Our; its**

30. Choose the correct Adverbs of Frequency.

Her grandson is an impolite person. He the queue at the market and kind to his neighbours.

- A) jumps often / rarely is
- B) jumps always / is often
- C) usually jumps / often is
- D) often jumps / is seldom
- E) every day jumps / is never

31. Choose the correct Imperative sentences.

- 1. Aylin, please, shares your food.
- 2. Ali, doesn't unfasten your seatbelt.
- 3. Always be healthy, children.
- 4. Boys, hanging these wet towels now.
- 5. Telman, talk to your doctor, please.

A) 3,5 B) 1,4 C) 2,5 D) 2,4 E) 1,3

32. Choose the correct articles.

... Mustafayevs' niece can play ... guitar, but her brother Tahir can play ... draughts well. He is the winner of ... first place at school competition, too.

- A) —/the/the/the B) The/the/the/the
- C) The/the/—/the D) —/—/—/—
- E) The/—/the/the

33. Choose the correct variant.

- A) – Has vegetable juice got a tasty flavour?
– Yes, they have.
- B) – Does shopping trolleys have four wheels?
– Yes, it does.
- C) – Do mountainous villages have got fresh air?
– Yes, they do.
- D) – Have water slides got stairs?
– Yes, they have.
- E) – Do this pair of jeans have small size?
– Yes, they do.

34. Choose the correct Alternative question.

- A) Do you hear me or them now?
- B) Do they sell blankets or clothes? – Yes, they do.
- C) Do housework or make dinner.
- D) It is dangerous or safe to use these devices?
- E) They are peeling potatoes or cucumbers, aren't they?

35. Tell the time.

– **What time is it?**

– **18:50.**

- A) It's ten minutes to six.
- B) It's ten minutes to seven.
- C) It's ten minutes past six.
- D) Its ten minutes to seven.
- E) It's a quarter past seven.

36. Choose the correct tense form.

- A) Are you believing me now?
- B) Hush! The baby sleeps.
- C) They are preparing their lessons every day.
- D) Stop beating the drum. Our mother is talking on the phone.
- E) My little daughter coughs in her room at the moment.

37. Choose the correct sentence with the modal verb.

- A) – May be a little bread dangerous for the fish?
– No, it isn't.
- B) – Can I return these trousers? They are short for me.
- C) There isn't any salt in the meal. You can to add a little.
- D) The knives on the table may are sharp. Don't take them.
- E) – Can I my sandwich with my friend?
– Yes, you are.

38. Choose the correct variant with prepositions.

- 1. on June 9
- 2. at the second floor
- 3. arrive in home
- 4. in a queue
- 5. on summer morning
- 6. on Novruz

A) 1,2,3 B) 4,5,6 C) 2,4,6 D) 1,2,5 E) 1,4,5

39. Choose the correct variant.

- A) Was famous drawings of that exhibition amazing?
- B) Are high buildings of our city safe during the earthquakes?
- C) Is your father's new cotton handkerchiefs soft?
- D) Are your friend a fan of your favourite football team "Garabagh FC"?
- E) Were those tourists' bag on the ground empty?

40. Translate the sentence into English.

Dünyanın müxtəlif ölkələrindən çoxlu idmançılar hər il beynəlxalq yarışlara qoşulurlar.

- A) A lot of sportsmen from different countries of the world join international contests every year.
- B) Much sportsman from different countries of the world joins international contests every year.
- C) Many sportsmans from different countries of the world invite international contests every year.
- D) A lot of sportsmen from difficult countries of the world join national contests every year.
- E) Many sportsmen from the world countries come to different international contests every year.

41. Choose the correct forms of To Be.

- ... **Nijat's cousins overweight two years ago?**

- **Yes, they ..., but they ... fit and slim now.**

- A) Are, are, are
- B) Were, are, were
- C) Was, were, were
- D) Were, were, are
- E) Are, were, are

42. Choose the correct variant with "There is/are" or "It is/They are".

- ... **any luggage in your car?**

- **Yes, ... 2 boxes of antique souvenirs. Please help me to carry them, ... heavy.**

- A) Are they / they are / there are
- B) Are there / there are / they are
- C) Is there / there are / they are
- D) Is there / there is / they are
- E) Is there / there are / there are

43. Choose the correct line of plural nouns.

- A) radishes, pillows, childs
- B) skyscrapers, watches, videoes
- C) leaves, roofs, mice
- D) tomatos, cities, brushes
- E) cattle, chieives, oxes

44. Choose the sentence with the correct tense form.

- A) Do you do shopping alone today?
- B) - Where is your son? - He has a rest.
- C) Do you want to sweep the floor at the moment?
- D) Is your relative improve his English in summer?
- E) - What are you doing? - I grate carrots for salad.

45. Put a question to the underlined word.

My aunt's daughters always hang the coats on the hangers.

- A) Who does always hang the coats on the hangers?
- B) Who do always hang the coats on the hangers?
- C) Whose always hang the coats on the hangers?
- D) Who my aunt's always hang the coats on the hangers?
- E) Who always hangs the coats on the hangers?

46. Choose the correct variant.

- A) 2 piece of fresh juice
- B) good piece of advice
- C) a big bottle of almond milk
- D) 3 kilos of red apple
- E) a pair of vegetable soup

47. Choose the correct question words.

... do you fly a kite?

- 1. How often
- 2. How many
- 3. How long
- 4. Where
- 5. Whom
- 6. Which
- A) 2,3,5
- B) 4,5,6
- C) 2,5,6
- D) 1,3,4
- E) 1,4,6

48. Choose the correct translation.

- A) to choose an intelligent leader - milli lider seçmək
- B) to check the timetable of lessons - dərslərin cədvəlini yoxlamaq
- C) to see off international inventors - beynəlxalq idmançıları yola salmaq
- D) to discuss the useful device - faydalı cihazı təsvir etmək
- E) to borrow traditional costumes for the show - sərgi üçün milli kostyumlar borc almaq

Read the text and answer the questions 49-50.

Cats are popular pets in the world. Some cats usually eat small animals, birds, and mice. Housecats eat wet or dry cat food from a store. Cats sleep 14 - 18 hours a day. Some cats are good at running and jumping, but they do not like water. They have sharp teeth and they like to bite. Cats can see at night, too. Their babies are kittens.

We have a kitten at home, too. Its name is Tom. Tom is only 8 months old. Every morning I give him water to drink and food to eat before I go to work. Sometimes at work I miss Tom because he is funny and cute. Tom has black hair and beautiful blue eyes. He is very quick and likes to play with his tail, run in the house, and fall asleep on my pillow. He understands some words. For example, when I say "Where is Tom?", he runs to me, looks at me and meows (miyoldayır). Tom has a sister, her name is Sunny and she lives with a friend of mine. I am happy Tom is in our house, and we love him very much.

49. What is the passage about?

- A) A cartoon "Tom and Jerry"
- B) A famous pet
- C) Cats' food
- D) The animals on the farm
- E) A kitten Sunny

50. Choose the correct sentence from the passage.

- A) Housecats never eat any food from a store.
- B) I miss my cute cat at home.
- C) Cats play 14-18 hours a day.
- D) Tom is not 1 year old.
- E) Tom likes to play in the water.

RİYAZİYYAT

51. İki piyada eyni vaxtda qarşı-qarşıya hərəkətə başladı. Birinci piyada 0,46 km/saat, ikinci piyada 0,54 km/saat sürətlə hərəkət edirdi. Görüşənə qədər ikinci piyada 4,32 km yol getmişdir. Görüşənə qədər birinci piyada nə qədər yol getmişdir?

- A) 3,68 km B) 38,8 km C) 36,8 km
D) 40,8 km E) 52 km

52. 3 ədəd verilmişdir. Birinci ədəd ikincinin $\frac{8}{13}$ hissəsinə, üçüncü ədəd birincinin $\frac{3}{4}$ hissəsinə bərabərdir. İkinci ədədlə üçüncünün fərqi 49 olarsa, ikinci ədədlə birincinin fərqi tapın.

- A) 36 B) 91 C) 35 D) 7 E) 42

53. *-un yerinə istənilən qiymət yazdıqda doğru olan yuvarlaqlaşdırmanı tapın:

- A) $234,78^* \approx 234,78$ B) $106,98^* \approx 106,99$
C) $463,09^* \approx 463,1$ D) $1027,5^* \approx 1027,5$
E) $7,999 \approx 8$

54. 3 manat ilkin ödəniş etdikdən sonra hər mahnını internetdən endirmək üçün 1 manat tələb olunur. Endirilən mahnı sayı (x) ilə xərclənən pul (y) arasındakı asılılığa uyğun düstur hansı bənddə göstərilmişdir?

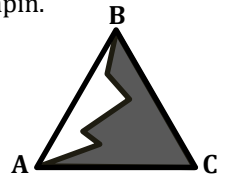
- A) $x=3+y$ B) $y=3+x$ C) $y=3x+1$
D) $x=3y+1$ E) $y=(x+1) \cdot 3$

55. Perimetri 12 sm olan düzbucaqlının tərəflərindən biri o birindən 3,6 sm böyükdür. Sahəsi bu düzbucaqlının sahəsinə bərabər olan kvadratın tərəfini tapın.

- A) 1,8 sm B) 2,5 sm C) 2,4 sm
D) 1,6 sm E) 1,9 sm

56. ABC bərabəryanlı üçbucaqdır ($AB=BC$). Rənglənmiş hissənin perimetri 15,4 sm, rənglənməmiş hissənin perimetri 9,8 sm olarsa, üçbucağın perimetrinin ala biləcəyi ən kiçik natural qiyməti tapın.

- A) 11 sm
B) 13 sm
C) 12 sm
D) 16 sm
E) 18 sm

57. Müştəri 5 kq meyvə aldı. Bu meyvənin $3\frac{1}{2}$ kq-ı alma, qalanı isə armud idi. 1 kq almanın qiyməti $2\frac{2}{5}$ manat, 1 kq armudun qiyməti isə $2\frac{1}{2}$ manatdır. Müştəri cəmi nə qədər pul ödədi?

- A) $12\frac{3}{20}$ man B) $33\frac{23}{25}$ man C) $23\frac{19}{30}$ man
D) $15\frac{17}{25}$ man E) $15\frac{17}{20}$ man

58. Kor bucaq iki daxili şüa ilə üç bucağa ayrılmışdır. Birinci və ikinci bucaqların dərəcə ölçüləri cəmi 70° , ikinci və üçüncü bucaqların dərəcə ölçüləri cəmi 145° , birinci və üçüncü bucaqların dərəcə ölçüləri cəmi 125° olarsa, kor bucağın dərəcə ölçüsünü tapın.

- A) 137° B) 160° C) 153° D) 170° E) 108°

59. Avtomobil hər 50 km yola 4,8 litr benzin işlədir. Yolun 25%-ni getdikdən sonra 150 km yolu qaldı. Benzinin 1 litri 0,9 manat olarsa, avtomobil bütün yola neçə manatlıq benzin işlədəcək?

- A) 17,28 man B) 51,84 man C) 8,64 man
D) 25,92 man E) 31,63 man

60. Gəmi 5 saat axın ilə, 3 saat isə axına qarşı hərəkət edərək cəmi 140 km yol getmişdir. Gəminin öz sürəti 16,6 km/saatdır. Gəminin sürəti ilə çayın sürətinin fərqi tapın.

- A) 13 km/saat B) 7,2 km/saat
C) 9,6 km/saat D) 4 km/saat
E) 8,5 km/saat

61. Kubun tam səthi yan səthindən 98 sm^2 çox olarsa, həcmi neçə litrdir?

- A) 49 litr B) 0,343 litr C) 343 litr
D) 0,049 litr E) 3,49 litr

62. Bərabəryanlı üçbucağın oturacağa bitişik bucağı təpə bucağından 12° kiçikdir. Təpə bucağının dərəcəsi düz bucaqdan nə qədər azdır?

- A) 24° B) 12° C) 22° D) 34° E) 32°

63. Tənliyi həll edin və kökünü tapın:

$$(((0,16x+34) \cdot 0,1-4,52):1,6+3,9):1,2=3,5$$

- A) 40 B) 35 C) 4 D) 23 E) 100

64. Çəndə 36 litr su var idi. Birinci gün çəndən $17\frac{7}{13}$ litr su, ikinci gün bundan $4\frac{11}{13}$ litr az su işləndi. Çəndə iki gündən sonra neçə litr su qaldı?

- A) $4\frac{12}{13}$ litr B) $6\frac{12}{13}$ litr C) $3\frac{2}{13}$ litr
D) $5\frac{10}{13}$ litr E) $3\frac{11}{13}$ litr

65. Əlverişli üsulla hesablayın: $(190 \cdot 68 \cdot 36):(5 \cdot 17 \cdot 6 \cdot 38)$

- A) 15 B) 24 C) 32 D) 17 E) 8

66. $(8m+64):(4m)$ ədədi natural ədəddir. m-in ala biləcəyi natural qiymətlərin cəmini tapın.

- A) 15 B) 7 C) 31 D) 25 E) 24

67. Kiloqramla ifadə edin:

$$0,2536 \text{ t} + 3,4 \text{ s} + 5,26 \text{ kq} + 12308 \text{ q}$$

- A) 621,168 kq B) 187,7 kq C) 611,168 kq
D) 415,3 kq E) 175,347 kq

68. Kimin fikri həmişə doğrudur?

Asif: Hər iki toplanan $\frac{1}{2}$ -dən kiçikdirsə, cəm 1-dən kiçik olacaq

Kamal: Azalan $1\frac{1}{2}$ -dən böyük, çıxılan isə 1-dən kiçikdirsə, fərq $\frac{1}{2}$ -dən kiçik olacaq

Sevda: Toplananlar $\frac{1}{4}$ -dən böyükdürsə, cəm 1-dən böyük olacaq.

- A) yalnız Asif B) Kamal və Sevda
C) Asif və Kamal D) Sevda və Asif
E) hər üçü

69. Düzgün yazılmış rum rəqəmlərini onluq say sistemində yazın və cəmini tapın.

LIIIX, XVI, XCV, DCL, CCM, CCCCXV, DLIX, LIII

- A) 1373 B) 1619 C) 1374 D) 1909 E) 222

70. Təkliflərdən neçəsi doğrudur?

- 1) Düz xətt üzərində 7 nöqtə qeyd olunubsa, 14 parça alınar.
 - 2) Şüa üzərində başlanğıc nöqtədən fərqli 8 nöqtə qeyd olunubsa, 28 parça alınar.
 - 3) Parçanın daxilində 8 nöqtə qeyd olunubsa, 28 parça alınar.
 - 4) Bir düz xətt üzərində yerləşən A, B, C nöqtələri üçün $AB=19,8$ sm, $BC=25,6$ sm, $AC=35,4$ sm olarsa, A nöqtəsi B və C nöqtələri arasında yerləşir.
 - 5) 5 düz xətt bir nöqtədə kəsişdikdə, 10 şüa əmələ gəlir.
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

71. Təkliflərdən neçəsi doğrudur?

- 1) Natural ədədin onluqlar mərtəbəsidəki rəqəmi 3 vahid artırılıb, təklilər mərtəbəsidəki rəqəmi 2 vahid azaltsaq, ədəd dəyişməz.
 - 2) Üçrəqəmli ədədin sağına 5 yazsaq ədəd 10 dəfə və 5 vahid artar.
 - 3) 38086548 ədədində 8 rəqəminin mərtəbə vahidlərinin cəmi 8080008-ə bərabərdir.
 - 4) 180495627 ədədində təklilər sinfindəki vahidlərin sayı minliklər sinfindəki vahidlərin sayından 2 vahid çoxdur.
 - 5) 8621 ədədində 86 yüzlik var.
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

72. Rəngsaz hündürlüyü 2,8 metr olan düzbucaqlı paralelepiped formalı otağın divarlarını rəngləməlidir. Bu otağın eni 4 m, uzunluğu isə bundan 25% çoxdur. Otağın pəncərəsinin sahəsi $2,25 \text{ m}^2$, qapının sahəsi isə 2 m^2 -dir. 1 m^2 sahəni rəngləmək üçün 200 ml boya istifadə olunursa, ustaya neçə litr boya lazım olacaq?

73. Birinci gün dəyirmanı gətirilən buğdanın 20%-i, ikinci gün qalan buğdanın 60%-i üyüdüldü. İki gündən sonra dəyirmə qalan buğda ilk iki gündə üyüdülməyən buğdadan 180 kq az oldu. Dəyirmanı cəmi neçə sentner buğda gətirilmişdi?

74. Məktəbi yarışlarda təmsil edəcək şagirdlərin sayını 14 nəfər azaltsaq, onların sayı 28 və 31 arasında, 16 nəfər azaltsaq 27 və 30 arasında dəyişir. Əvvəlcədən yarışlarda neçə nəfərin iştirakı nəzərdə tutulmuşdur?

75. Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Düzbucaqlının eni uzunluğunun $\frac{7}{13}$ -dən $1,5$ m qısadır.

Düzbucaqlının perimetri 69 m-dir.

2. Birinin sahəsi $5,29$ ar olan 5 eyni kvadratı yanaşı qoyub düzbucaqlı düzəldilər.

3. (düzbucaqlının eni və uzunluğu m ilə verilmişdir)

$$3,4x + 14$$

$$1,8x + 4,5$$

$$6,2x$$

- a) düzbucaqlının uzunluğu enindən 92 m çoxdur
- b) düzbucaqlının uzunluğu enindən 16 m çoxdur
- c) düzbucaqlının uzunluğu enindən $9,2$ m çoxdur
- d) düzbucaqlının uzunluğu enindən $12,3$ m çoxdur
- e) düzbucaqlının uzunluğu enindən $17,5$ m çoxdur

TARİX

76. Uyğunluğun gözləndiyi bəndi müəyyən edin.

1. 7-ci yüzillik 2. 12-ci yüzillik
3. 15-ci yüzillik 4. 16-cı yüzillik

A)	1,3	Azərbaycan ərazisində yeni dövlətlər yarandı
B)	2,3	Bütün Azərbaycan torpaqları uzunmüddət vahid dövlətin tərkibində olmuşdur
C)	1,4	Azərbaycanın Arazdan cənubdakı bütün torpaqları yerli hökmdarların hakimiyyəti altında idi
D)	3,4	Səfəvilər Azərbaycanda hakimiyyət uğrunda mübarizə aparırdılar
E)	2,4	Şirvanşahlar dövləti yadelli hücumları nəticəsində asılı hala düşmüşdür

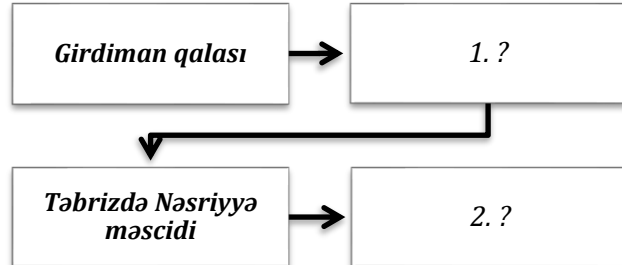
77. • 18-ci yüzilliyin ortalarında Kür çayından şimaldakı ərazilərdə meydana gəlmişdi

- gürcü çarını məğlubiyyətə uğratmışdı
- Azərbaycan torpaqlarını birləşdirmək üçün Osmanlı dövləti ilə danışıqlara başlamışdı

Yuxarıda verilən fikirlərin aid olduğu xanlığımızla bağlıdır:

- A) "Gələsən-görəsən" qalasının inşa edilməsi
B) Əleyhinə bəzi xanlıqların ittifaq qurması
C) 19-cu yüzilliyin ikinci yarısında müstəqilliyini saxlaması
D) müdafiə məqsədilə Bayat qalasının inşa edilməsi
E) Naxçıvan xanlığı ilə həmsərhəd olması

78. Xronoloji ardıcılığı nəzərə almaqla sxemə uyğun gələn memarlıq abidələrini müəyyən edin.

- A) 1.Qız qalası; 2.Şəkidə Kiş məbədi
B) 1.Xudafərin körpüsü; 2.Möminə xatun türbəsi
C) 1.Şeyx Səfi məqbərəsi; 2.Gəncə qala qapıları
D) 1.Yusif ibn Küseyir türbəsi; 2.Bayat qalası
E) 1.Şəki xan sarayı; 2.Həşt-behişt sarayı

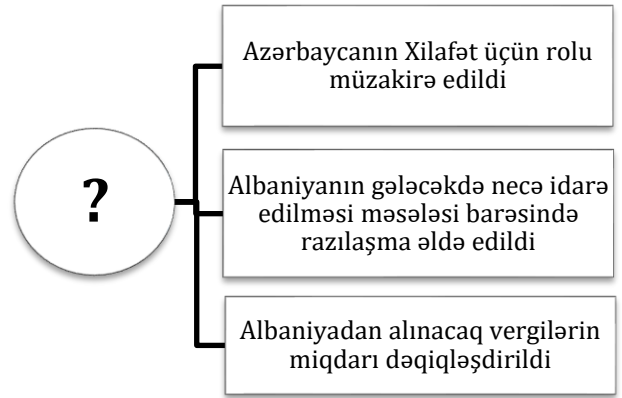
79. Cədvələ əsasən uyğunluğu müəyyən edin.

Dövrələr	Yeni yaranmış təsərrüfat sahələri	
Orta Daş	1	
Tunc		2

- a. bostançılıq b.əkinçilik c. ovçuluq
d. maldarlıq e. bağçılıq

- A) 1ac; 2e B) 1d; 2b C) 1bd; 2ae
D) 1bc; 2de E) 1ae; 2bd

80. Sxemi tamamlayan cavabı müəyyən edin.

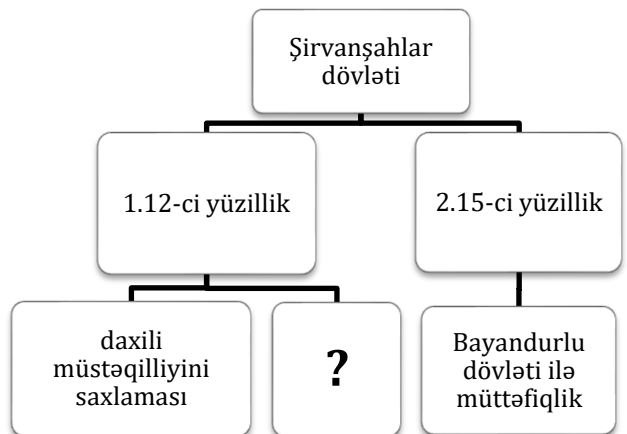

- A) 3-cü yüzillikdə Albaniya Sasani asılılığını qəbul edən zaman
B) 7-ci yüzillikdə Cavanşirin Xəzər xaqanlığı ilə sülh danışıqlarında
C) Alban hökmdarının Ərəb xəlifəsi ilə görüşü zamanı
D) 7-ci yüzilliyin 60-cı illərində xəlifənin Albaniyada apardığı danışıqlarda
E) Şam şəhərində Sasani-ərəb müharibələri ərəfəsində

81. Azərbaycan tarixinin 20-ci yüzilliyin 20-ci və 30-cu illəri üçün oxşarlıq hesab edilə bilər:

- A) ziyalılarımızın sovet hökuməti tərəfindən təqiblərə məruz qalması
B) Nəriman Nərimanovun Sovet Azərbaycanına rəhbərlik etməsi
C) Osmanlı dövləti ilə müttəfiqlik münasibətlərinin saxlanması
D) ölkədə müstəqil xarici siyasət yürüdən milli hökumətlərin mövcud olması
E) Sovet işğalına qarşı baş vermiş silahlı üsyanların qalib gəlməsi

82. Sxemə əsasən doğru cavabı müəyyən edin.

- A) Nizami Gəncəvi və Məhsəti Gəncəvi kimi şairlərin yetişməsi
B) paytaxtının Bakı şəhərindən köçürülməsi
C) təbii fəlakətlərin nəticəsinə görə dövlətin tədbir alması
D) Xilafətin zəifləməsi nəticəsində Azərbaycanın şimal-şərq ərazilərində meydana gəlməsi
E) şimaldan gələn hücumların qarşısını almaq üçün Qafqaz dağları ilə Xəzər dənizi arasında Dərbənd qala divarlarının inşasının başlanması

83. Cədvələ əsasən doğru cavabı müəyyən edin.

<i>Şimali Azərbaycan çar Rusiyasının hakimiyyəti altında</i>	19-cu yüillik	20-ci yüillik
	1	
		2

- a. H.Z. Tağıyevin vəsaiti hesabına Bakıda qızlar məktəbinin açılması
b. Erməni-daşnak qüvvələrinin Qarabağda Azərbaycan dövlətinə qarşı qiyam qaldırması
c. Qəzalarda ibtidai məktəblərin fəaliyyətə başlaması
d. Azərbaycanın ilk operasının səhnələşdirilməsi
A) 1c, 2bd B) 1c, 2ad C) 1bc, 2a
D) 1d, 2ab E) 1ac, 2bd

84. Orta əsrlərdə ərazisində:

- miniatur rəssamlıq inkişaf etmişdi
- Həşt-behişt sarayı inşa edilmişdi

Verilənlərin aid olduğu şəhəri müəyyən edin.

- A) Ərdəbil B) Təbriz C) Marağa
D) Bərdə E) Şamaxı

85. Uyğunluğu müəyyən edin.

Qarabağ xanlığı	
1. 18-ci yüzillikdə mərkəzinin Şahbulaq qalası olduğu dövr	2. 19-cu yüzillikdə mərkəzinin Şuşa qalası olduğu dövr
a. Azərbaycan sərkərdəsi Nadir xana yadellilərlə mübarizədə dəstək göstərilməsi	a. Azərbaycan torpaqlarının birləşdirilməsinin başa çatdırılması
b. Pənahəli xan tərəfindən idarə edilməsi	b. Kürəkçay müqaviləsinin bağlanması
c. xanlığın müdafiə sistemini möhkəmləndirmək üçün tədbirlər görülməsi	c. Gəncə xanlığı ilə həmsərhəd olması

- A) 1ac; 2a B) 1c; 2ab C) 1a; 2bc
D) 1bc; 2ab E) 1bc; 2bc

86. – Onun başçılığı ilə Azərbaycan əsgərləri sol cinahdan hücumə keçərək, qısa müddətdə Talış yüksəkliyini ələ keçirmişdilər.

– O öz təşəbbüsü ilə Samux rayonundan Tərtər döyüş bölgəsinə yardım apararkən düşmənin artilleriya atəsinə tuş gəlmiş, şəhid olmuşdu.

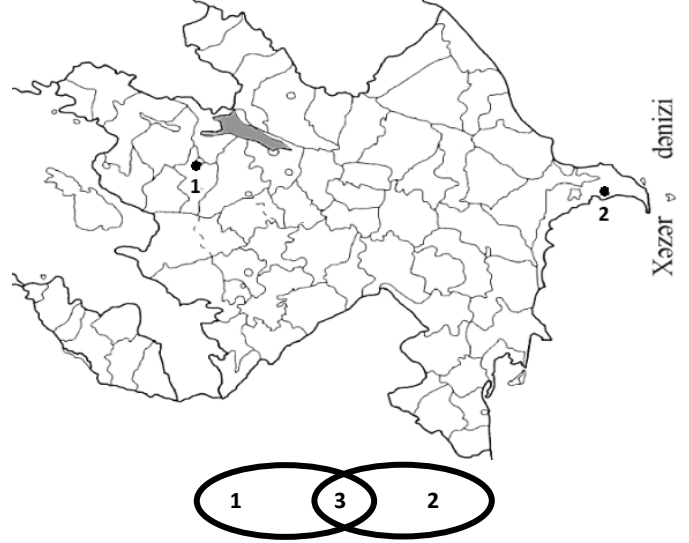
– 2016-cı il aprel döyüşlərindəki igidliklərinə görə "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adına layiq görülmüş hərbiçilərimizdən idi.

– Talış yüksəkliyinin alınmasında xüsusi fədakarlıq göstərmişdi.

Hansı şəxsiyyət haqqında məlumat verilməmişdir?

- A) Şükür Həmidov B) Murad Mirzəyev
C) Mübariz İbrahimov D) Fərman Əsədli
E) Pəncəli Teymurov

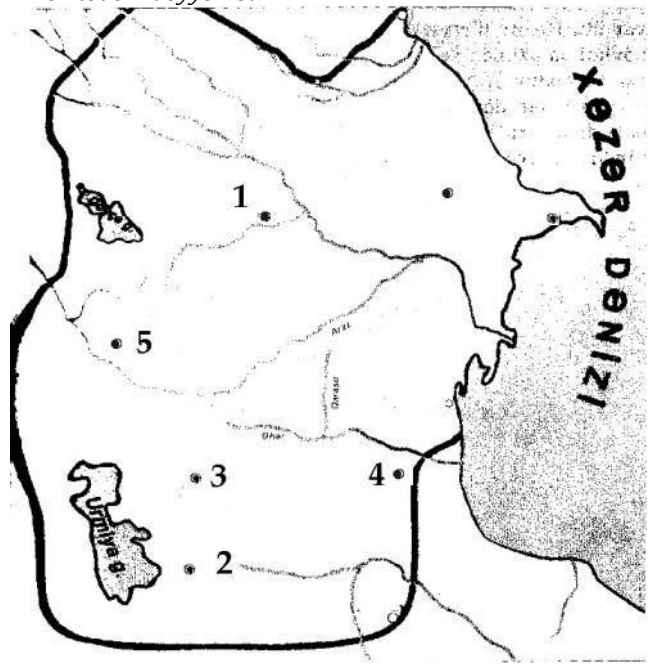
87. Xəritədə işarələnmiş ərazilərin XX əsr tarixinə aid xüsusiyyətlərinin Eyler - Venn diaqramına əsasən uyğunluğunu müəyyən edin:

- a. Paytaxt şəhər olması
b. ilk Respublikamızın parlamentinin fəaliyyət göstərməsi
c. 1920-ci ildə bolşeviklər tərəfindən işğal edilməsi
d. Dünya Azərbaycanlılarının birinci qurultayının keçirilməsi
e. Xalq Cümhuriyyətinin ilk paytaxtı olması
A) 1e, 2a, 3b B) 1e, 2d, 3bc C) 1e, 2bd, 3ac
D) 1be, 2cd, 3a E) 1e, 2a, 3bc

88. – Nəsirəddin Tusinin təşəbbüsü ilə böyük kitabxana açılmışdı

– Elxanilər dövlətinin ilk rəsədxanası inşa edilmişdi
Verilən ifadələrin aid olduğu Azərbaycan şəhərini xəritədə müəyyən edin

- A) 5 B) 1 C) 3 D) 2 E) 4

89. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin hakimiyyət dövrünə **aid deyil**:

- A) Azərbaycan Ordusunun Ermənistanın paytaxtını ölkənin cənubu və Qarabağla birləşdirən əsas magistral yolun mühüm bir hissəsini nəzarət altına alması
- B) erməni işğalı nəticəsində Qarabağdakı torpaqlardan ayrılan əhalinin öz doğma yurduna dönməsi
- C) Ermənistan üzərinə hücumu keçən Azərbaycan Ordusunun Lələtəpə yüksəkliyi və Cəcuq Mərcanlını azad etməsi
- D) Azərbaycan torpaqlarında qondarma erməni dövləti yaradılmasına qarşı mübarizə aparılması
- E) Tərtər cəbhəsində Azərbaycan Ordusunun uğurlu hərbi əməliyyatlar keçirməsi

90. Uyğunluq **pozulmuşdur**:

- A) dövlətimizin əsas vəzifələrindəndir—Azərbaycan Respublikasının sərhədlərinin qorunması
- B) 20-ci əsrin 90-cı illərində yaranmışdı—Heydər Əliyev Fondu
- C) dünya azərbaycanlılarının hüquqlarının qorunmasına şərait yaradan amillərdəndir—ümummili lider Heydər Əliyevin uğurlu xarici siyasəti
- D) 20-ci əsrin sonlarında işğala məruz qalan bölgələrimizdəndir—Goranboy ərazisi
- E) dövlətimizin təməl qanunudur—Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası

91. Azərbaycanın Orta əsrlər tarixinə aiddir:

- 1. *Orduda xidmət edənlərə hökmdar tərəfindən torpaq bağışlanması*
 - 2. *Şirvanın xam ipək istehsal mərkəzlərindən olması*
 - 3. *Feodalların şəxsi mənfəətləri üçün birbirləri ilə mübarizə aparması*
 - 4. *Səfəvi dövlətinin Xəzər dənizində hərbi donanmaya sahib olması*
 - 5. *Bağdadın monqollar tərəfindən tutulması*
- A) 1,2,3 B) 2,3,4 C) 3,4,5 D) 1,4,5 E) 1,2,5

92. Hadisələrdən neçəsi Azərbaycan Atabəylər, neçəsi Bayandurlu dövlətinin tarixinə aiddir?

- *əsası Kür-Araz çayları arasındakı torpaqlarda qoyulmuşdur*
- *Naxçıvan və ətraf əraziləri də bu dövlətin tərkibində olmuşdur*
- *ilk hökmdarı "sultan" titulu daşıyırdı*
- *qızılbaşlarla mübarizədə məğlub olaraq süquta uğramışdır*
- *Şirvanşahlar dövlətini asılı hala salmışdır*

	Atabəylər	Bayandurlu
A)	2-si	3-ü
B)	3-ü	2-si
C)	1-i	4-ü
D)	3-ü	3-ü
E)	4-ü	1-i

93. İkinci Dünya müharibəsi illərində Azərbaycanda:

- 1. *Xüsusi hərbi dəstələr təşkil edilmişdir*
 - 2. *Həzi Aslanov Stalinqrada vuruşmasında misilsiz igidliklər göstərmişdi*
 - 3. *Əhmədiyyə Cəbrayılova Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adı verilmişdir*
 - 4. *SSRİ ordusu üçün döyüş sursatı hazırlanırdı*
- A) 1,2 B) 1,3 C) 2,4 D) 3,4 E) 1,4

94. 18-ci yüzillikdə Səfəvi dövlətində əhalinin vəziyyətinin ağır olmasının səbəblərindəndir:

- A) ölkə ərazisinin işğal altında olması və vergilərin artırılması
- B) Nadir şahın apardığı müharibələrin iqtisadiyyatı zəiflətməsi
- C) kiçik müstəqil dövlətlərə parçalanması
- D) Sultan Süleymanın Şərqə yürüşü nəticəsində zəngin sərvətləri olan ərazilərin itirilməsi
- E) ərazisinin mahallara və bəylərbəyiliklərə bölünməsi

95. Uyğunluğu müəyyən edin.

- 1. *Osmanlı dövləti ilə Qacarlar dövlətinə aid oxşarlıq*
 - 2. *Osmanlı dövləti ilə Şirvanşahlar dövlətinə aid oxşarlıq*
 - a. Rusiyaya qarşı müharibə aparması
 - b. Səfəvilərlə müharibə aparması
 - c. 18-ci yüzillikdə yaranması
 - d. 19-cu yüzillikdə süquta uğraması
- A) 1ab, 2c B) 1a, 2b C) 1a, 2bc
D) 1d, 2b E) 1ad, 2c

96. Azərbaycanın 1918-ci il tarixinə **aid deyil**:

- A) müsəlman əsgər və zabitlərin Bakıda şəhər hökuməti tərəfindən tərksilah edilməsi
- B) rusların Bakıda, Qubada, Şamaxıda və digər şəhərlərdə azərbaycanlılara qarşı soyqırımı törətməsi
- C) Azərbaycan (türk) dilinin dövlət dili səviyyəsinə qaldırılması
- D) Müsəlman xeyriyyə cəmiyyətinin fəaliyyət göstərməsi
- E) bolşeviklərin özlərinin hakimiyyət orqanına sahib olması

97. Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin:

- 1. *Afşinin ordusu ilə xürrəmilər arasında Bəzz uğrunda həlledici döyüşün baş verməsi*
- 2. *Şirvanşahlar dövlətinin yaranması*
- 3. *İslam dininin Azərbaycanda yayılmağa başlaması*
- 4. *Dərbənd şəhərinin Ərəb xilafəti qoşunları tərəfindən ilk dəfə tutulması*

98. Uyğunluq gözlənilmişdir:

- 1. *Çaldıran düzü sərhədləri daxilində idi—Səfəvilər dövlətinin*
- 2. *Dövləti ədalətli şəkildə idarə etmək üçün camaatı şəxsən qəbul edirdi—Həsən padşah*
- 3. *Təbrizdə Bayandurlu dövlətinin hakimiyyətinə son qoymuşdu—Baharlı dövləti*
- 4. *16-cı əsrdə bütün Azərbaycan torpaqlarını hakimiyyəti altında birləşdirmişdi—Şah I İsmayıl*
- 5. *Əfşarlar dövlətində üsyanların səbəblərindəndir—məmur özbaşınalıqları*

99. Yanlış ifadə və ya ifadələri müəyyən edin.

1. *Şuşa mağarası Azərbaycanın qədim yaşayış məskənlərindən biri olmuşdur*
2. *Alban kilsəsi Qarabağdakı ibadət evlərindən idi.*
3. *E.ə. birinci minillikdə işğalçılara qarşı uğurla mübarizə aparmaları İranlı və Atropata aid ümumi cəhətdir*
4. *Qədim Manna dövlətinə aid maddi mənbələr dövrümüzə qədər gəlib çıxmışdır.*
5. *Azərbaycanın ən qədim dövlətinin paytaxtı Göyçə və Urmiya gölləri arasındakı ərazidə yerləşirdi*

100. Heydər Əliyevin fəaliyyətlərinə aid uyğunluğu müəyyən edin

1. Azərbaycan Sovet Respublikası dövründə

2. Azərbaycan Respublikası dövründə

- a. Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi olaraq fəaliyyət göstərmişdir.*
- b. Neft ixracı ilə bağlı ən mürəkkəb vəzifələri öhdəsindən layiqincə gələ bildiyi üçün İlham Əliyevə tapşırırdı.*
- c. 20 Yanvar faciəsi Azərbaycan xalqına qarşı sovet rəhbərliyinin cinayəti kimi qiymətləndirilmişdir.*
- d. Hüseyn Cavidin yüzillik yubileyi keçirilmişdir.*
- e. "Əsrin müqaviləsi" adlandırılan iqtisadi layihənin həyata keçirilməsi.*

Qəbul İmtahanı - 2024

TDV Bakı Türk Liseyinin 2001-2023-cü illər üzrə qəbul uğurları

